T.C.

DANIŞTAY

2. DAİRE

E. 2011/1094

K. 2011/5269

T. 4.11.2011

• MÜFETTİŞ HAL KAĞITLARI (İptali İstemiyle Açılan Davada İdare Mahkemesince Anılan Belgenin Bir Bütün Olarak Hukuki İncelemesinin Yapılarak Hal Kağıdına Yönelik Bir Karar Verilmesi Gerektiği)

• HAL KAĞIDI (İptali İstemi - İlgili Hakim-Savcının O Dönem İçindeki Kişisel ve Sosyal Özellikleri İle Mesleki Bilgi ve Çalışmasını Yansıtan ve Tüm Bu Hususların Müfettişlerce Değerlendirilmesinden Sonra Oluşan Belgenin Bir Bütün Olarak Hukuki İncelemesinin Yapılarak Bir Karar Verilmesi Gerektiği)

• HAKİM SAVCI HAKKINDAKİ HAL KAĞIDI (O Dönem İçindeki Kişisel ve Sosyal Özellikleri İle Mesleki Bilgi ve Çalışmasını Yansıtan ve Tüm Bu Hususların Müfettişlerce Değerlendirilmesinden Sonra Oluşan Belgenin Bir Bütün Olarak Hukuki İncelemesinin Yapılarak İptali İstemi Hakkında Bir Karar Verileceği)

2802/m.24

ÖZET : Müfettiş hal kağıtları; her denetimden sonra düzenlenen, ilgili hakim-savcının o dönem içindeki kişisel ve sosyal özellikleri ile mesleki bilgi ve çalışmasını yansıtan ve tüm bu hususların müfettişlerce değerlendirilmesinden sonra oluşan ve bir bütün olarak hukuksal sonuçlarını doğuran hukuki belge niteliğinde olan hal kağıdının iptali istemiyle açılan davada, idare mahkemesince anılan belgenin bir bütün olarak hukuki incelemesinin yapılarak hal kağıdına yönelik bir karar verilmesi gerekir.

İstemin Özeti : Manisa idare Mahkemesi'nin 19.10.2010 günlü, E:2009/l 367, K:2010/1848 sayılı kararının, dilekçelerde yazılı nedenlerle 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca temyizen incelenerek bozulması istemlerinden ibarettir.

Cevapların Özeti : Cevap verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi: Hasan Delice

Düşüncesi : Taraflar temyiz istemlerinin kabul edilerek

İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı : Semra Şentürk

Düşüncesi : Hukuki düzenlemelere göre, müfettiş hal kağıtları; her denetimden sonra düzenlenen, ilgili hakim-savcının o dönem içindeki kişisel ve sosyal özellikleri ile meslekî bilgi ve çalışmasını yansıtan ve tüm bu hususların müfettişlerce değerlendirilmesinden sonra oluşan bir hukuki belgedir.

Müfettiş hal kağıdı ilgilinin kişisel ve sosyal özellikleri ile meslekî bilgi ve çalışmasını kanaatin oluşmasına etki eden hususların tümünün değerlendirilmesiyle oluşan idari işlem olduğundan yargı yerinde yapılacak hukuki denetiminde bir bütün olarak değerlendirilerek hüküm kurulması gerektiğinden davayı kısmen ret, işlemi kısmen iptal eden İdare Mahkemesi kararında isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin kabulüyle İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay ikinci Dairesi'nce; 18.12.2010 günlü, 27789 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6087 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 10. maddesi uyarınca, Kurulun sekreterya hizmetlerinin Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreterliği'nce yerine getirilmesi nedeniyle husumete Adalet Bakanlığı yanında Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu da alınmak suretiyle dosyanın tekemmül ettiği de görülerek, davalı idarenin yürütmenin durdurulması istemi hakkında bir karar verilmeksizin işin gereği düşünüldü:

KARAR : Dava; Hakim olan davacı tarafından, hakkında orta olarak düzenlenen 13.5.2008 tarihli hal kağıdının iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay ikinci Dairesi'nin 6.3.2009 günlü, E:2008/7046, K:2009/951 sayılı kararına uyularak işin esasına girilmek suretiyle verilen Manisa idare Mahkemesi'nin 19.10.2010 günlü, E:2009/1367, K:2010/l 848 sayılı kararıyla; dava konusu hal kağıdının "Kişisel ve Sosyal Özellikleri" bölümünde yer alan hanelere 10 puanın altında takdir edilen puanların, nedenlerini ve somut gerekçelerini açıklayıcı herhangi bir bilgi ve belge sunulmadığı için anılan bölümün 3,4,5,6,7,8 ve 10. hanelerinde hukuka uyarlık bulunmadığı, öte yandan, tavsiyeler listesinde davacının sorumlu olduğu mahkemelerle ilgili olarak yapılan tespitler gözönüne alındığında bu tespitlere dayalı puanlamanın genel anlamda oluşa uygun olduğu, hanelere puan verilirken objektiflikten uzaklaşıldığı yönünde bir hususun bulunmadığı kanaatine varıldığı gerekçesiyle dava konusu hal kağıdının "Kişisel ve Sosyal Özellikleri" bölümü iptal edilmiş, "Mesleki Bilgi ve Çalışması" bölümünün iptali istemi yönünden ise dava reddedilmiştir.

Taraflar, hukuka aykırı olduğu iddiasıyla idare Mahkemesi kararının temyizen incelenerek bozulmasını istemektedirler.

2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu'nun 24. maddesinde de adalet müfettişlerinin, denetimleri sırasında inceledikleri belgelere ve gözlemlerine dayanarak hakim ve savcılar hakkında düzenleyecekleri hal kağıtlarının ilgilinin gizli sicil dosyasına konulmak üzere Teftiş Kurulu Başkanlığına gönderileceği öngörülmüştür. Madde metnine göre hal kağıtları adalet müfettişleri tarafından yapılan denetim sonucunda hakim ve Cumhuriyet savcıları hakkında düzenlenmekte olup, adalet müfettişinin denetim sırasında incelediği belgelere ve gözlemlerine dayanmaktadır.

19.03.1989 günlü, 20113 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği'nin 29.12.2004 günlü, 25685 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 23. maddesiyle değişik 49. maddesinde; hâl kâğıdının, ilgilinin kimliği, kişisel ve sosyal özellikleri ve meslekî bilgi ve çalışması bölümlerinden oluşacağı ve

hâl kâğıdının kimliği ve kişisel ve sosyal özellikleri bölümlerine ait bütün hanelerin değerlendirmeye tâbi tutularak doldurulmasının zorunlu olduğu, hâl kâğıdı formunun meslekî bilgi ve çalışması bölümünde ise, sıfat, yetki ve iş bölümüne göre, ilgilinin sadece baktığı işle alâkalı olan hanelerin değerlendirmeye tâbi tutulacağı, bu bölümde bütün hanelerin doldurulamaması hâlinde, tam not olan 100 puan, değerlendirmeye esas alınan hane adedine bölüneceği, bu suretle bulunan sayının değerlendirmeye alınan hanelerin tam notu olacağı, değerlendirmenin bulunan bu tam not üzerinden yapılacağı, hâl kâğıdının meslekî bilgi ve çalışması bölümünde, tam not %50'nin altında takdir edildiğinde, sebebinin ilgili hanesinde açıklanacağı, toplamdaki yarım ve daha fazla küsuratın tam sayıya iblağ edileceği ve yarımdan az olan küsuratın hesaba alınmayacağı, kişisel ve sosyal özelliği bölümünde verilen notun sonuç bölümünde sadece rakam ve yazı ile belirtilmekle yetinileceği ve derece kısmında değerlendirilmesinin yapılmayacağı, hâl kâğıdının meslekî bilgi ve çalışması bölümünde verilen notların toplamının ise sonuç bölümüne rakam ve yazı ile yazılacağı, 0-49 Arasında olan "Zayıf", 50-69 Arasında olan "Orta", 70-84 Arasında olan "İyi", 85-100 Arasında olan "Pekiyi", kabul edilerek, ilgilinin meslekî bilgi ve çalışması belirlenerek bu husus hâl kâğıdının bu bölümünün derece kısmına yazılacağı, sabit olmayan inceleme ve soruşturma konularına hâl kâğıdında değinilmeyeceği yolunda hükümler yer almıştır.

Yukarıda belirtilen hukuki düzenlemelerden de anlaşılacağı üzere, müfettiş hal kağıtları; her denetimden sonra düzenlenen, ilgili hakim-savcının o dönem içindeki kişisel ve sosyal özellikleri ile meslekî bilgi ve çalışmasını yansıtan ve tüm bu hususların müfettişlerce değerlendirilmesinden sonra oluşan ve bir bütün olarak hukuksal sonuçlarını doğuran hukuki belge niteliğinde olduğundan, hal kağıdının iptali istemiyle açılan davada, İdare Mahkemesince anılan belgenin bir bütün olarak hukuki incelemesinin yapılarak hal kağıdına yönelik bir karar verilmesi gerekirken, bu hususa uyulmaksızın hal kağıdını "Kişisel ve Sosyal Özellikleri" ve "Mesleki Bilgi ve Çalışması" olarak ikiye ayırıp bunlar hakkında ayrı ayrı hüküm kurulmasında hukuki isabet görülmemiştir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, tarafların temyiz istemlerinin kabulüyle Manisa İdare Mahkemesi'nce verilen 19.10.2010 günlü, E:2009/1367, K:2010/1848 sayılı kararın 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin l/b. fıkrası uyarınca bozulmasına, aynı maddenin 3622 sayılı Kanunla değişik 3. fıkrası gereğince ve yukarıda belirtilen hususlar da gözetilerek yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın adı geçen Mahkeme'ye gönderilmesine, 04.11.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

DANIŞTAY

5. DAİRE

E. 2009/3013

K. 2011/7360

T. 13.12.2011

• NAKLEN ATAMA (Kamu Görevlisinin Kendisinden Kaynaklanmayan Kendisi Dışındaki Bilhassa İdarenin İşlem ve Eylemleri Sonucu Oluşan Nedenlerle Görevden Alınması İşlemi Hukuka Uygun Olarak Nitelendirilemeyeceği)

• GÖREVDEN ALINMA İŞLEMİ (Davacı Atandığı Görevi Yerine Getirmemiş Yetersiz Kalmış ve Başarısız Olmuş Değildir - Kamu Görevlisinin Kendisinden Kaynaklanmayan Kendisi Dışındaki Bilhassa İdarenin İşlem ve Eylemleri Sonucu Oluşan Nedenlerle Görevden Alınması İşlemi Hukuka Uygun Olmadığı)

• KAMU GÖREVLİSİ (Kendisinden Kaynaklanmayan Kendisi Dışındaki Bilhassa İdarenin İşlem ve Eylemleri Sonucu Oluşan Nedenlerle Görevden Alınması İşleminin Hukuka Uygun Olarak Nitelendirilemeyeceği)

657/m.76

ÖZET : Davacı, atandığı görevi yerine getirmemiş, yetersiz kalmış, başarısız olmuş değildir; başka sakıncalı tutum ve davranışı da ileri sürülmemiş, idarece yapılan bir görevlendirme nedeniyle asli görevinin kendisine yaptırılmamış olması işleme gerekçe alınmıştır. Kamu görevlisinin, kendisinden kaynaklanmayan, kendisi dışındaki bilhassa idarenin işlem ve eylemleri sonucu oluşan nedenlerle görevden alınması işlemi hukuka uygun olarak nitelendirilemeyecektir.

İstemin Özeti : Ankara 3. idare Mahkemesi'nin ve verilen 20.2.2009 günlü, E:2008/1216, K:2009/l 74 sayılı kararın temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

Davalı İdarelerin Cevaplarının Özeti : Temyiz isteminin reddi gerektiği yolundadır.

Davalı İdare Yanında Davaya Katılanın Cevabının Özeti : Cevap verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi : Bekir Şimşek

Düşüncesi : Mahkeme kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Isa Yeğenoğlu

Düşüncesi : İdare ve vergi mahkemelerince verilen kararların temyizen incelenerek bozulabilmesi için, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen nedenlerin bulunması gerekmektedir.

Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, söz konusu maddede yazılı nedenlerden hiçbirisine uymadığından, istemin reddi ile temyiz edilen Mahkeme kararının onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Beşinci Dairesi'nce işin gereği düşünüldü:

KARAR : Dava, Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde Araştırma ve Eğitim Genel Müdür Yardımcısı olan davacının, bu görevinden alınarak Bakanlık Müşavirliğine atanmasına ve yerine ...'nın atanmasına ilişkin 3.7.2008 günlü işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Ankara 3. İdare Mahkemesi'nce verilen 20.2.2009 günlü, E:2008/l 216, K:2009/174 sayılı kararla; davacının 19.4.2004 tarihinde Araştırma ve Eğitim Genel Müdür Yardımcılığı görevine atandığı, bu göreve başladığı tarihten dava konusu işlemin tesis edildiği 3.7.2008

tarihine kadar kadrosu genel müdür yardımcılığında olmasına rağmen fiilen başka bir görevde bulunduğu ve bu tarihler arasında bu görevi ...'nın yürüttüğü, belirtilen döneme ilişkin Araştırma ve Eğitim Genel Müdür Yardımcılığı'nda davacının hizmetlerinden istifade edilemediği açık olduğundan, dava konusu işlemde kamu yararı ve hizmet gerekleri yönünden hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine hükmedilmiştir.

Davacı, dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğunu ileri sürmekte ve idare Mahkemesi kararının temyizen incelenerek bozulmasını istemektedir.

657 sayılı Yasa'nın 76. maddesi ile idareye memurların görev ve görev yerlerinin değiştirilmesi konusunda takdir yetkisi tanınmış ise de, bu yetkinin kullanılması mutlak olmayıp kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlı bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden, 19.4.2004 gün ve 5766 sayılı müşterek kararname ile Araştırma ve Eğitim Genel Müdür Yardımcılığı'na atanan davacının, 21.4.2004 tarihinde bu görevine başladığı, aynı tarih ve 6384 sayılı makam onayı ile Araştırma Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığında geçici olarak görevlendirildiği; dava konusu işlem ile Bakanlık Müşavirliğine atamasının yapıldığı, davacıdan boşalan göreve ise ..,'nın atandığı anlaşılmıştır.

Davalı idarelerce, dava konusu işlemin, davacının fiilen başka bir yerde görevlendirilmesi, Genel Müdür Yardımcılığı görevinin uzun yıllar boyunca ... tarafından yürütülmesi nedeniyle tesis edildiği ileri savunulmuştur.

İdari kurumlar, görevlerini yerine getirebilmek bakımından, yönetici kadrolarına, bu kadroların görevlerini yerine getirebilecek nitelik ve yeterlikte personel ataması yapmak zorundadırlar. Bu konuda atamaya yetkili amirlerin takdir yetkileri bulunduğu gibi, o görev için en uygun kişiyi seçme görevleri de vardır. Bu bakımdan, bu şekilde atanan kişilerin, görevin gerektirdiği koşullara sahip ve o görevi yerine getirmeye en uygun personel olduklarının kabulü zorunludur. Bir göreve atanan personelin o görevden alınması da, kendisinden kaynaklanan olumlu ya da olumsuz hususlardan dolayı olabilir. Görev gereklerini yerine getiremediği, yetersiz ve başarısız olduğu, ya da görev başında kalmasında kendisinin veya kurumunun itibarı yönünden sakıncalı sayılabilecek tutum ve davranışları gibi olumsuz nedenler alınma gerekçesi oluşturabileceği gibi; birikiminden yararlanma amacıyla daha üst bir göreve atanmak üzere seçilmesi gibi olumlu nedenler de görev değişikliğinin hukuki sebebini oluşturabilir. Ancak, kişiden kaynaklanmayan, onun dışındaki, bilhassa idarenin işlem ve eylemleri sonucu oluşan nedenlerle görevden alma işlemi, hukuka uygun olarak nitelendirilemez.

Dava konusu uyuşmazlıkta, davacı 19.4.2004 tarihinde Araştırma ve Eğitim Genel Müdür Yardımcılığına atandığına göre, bu görev için gereken koşulları taşıyan ve bu görev için en uygun bulunan personel olduğunun kabulü zorunludur. Ayrıca davacı, bir görevi yerine getirmek üzere seçilmiş ve atanmış iken, bu görev kendisine hiç yaptırılmadan, kadro unvanı üzerinde bırakılmak suretiyle, Araştırma Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığında görevlendirilmiş ise de; kadro unvanı üzerinde bırakıldığından, bu gelişmeye itiraz etmeyip dava yoluna başvurmamış olması, idare ile çekişme içinde bulunmaktan sakınma yönüyle, hayatın olağan akışına aykırı değildir.

Davalı idarece işlemin tesisi için ileri sürülen, davacının fiilen asli kadrosu dışında bir görevde uzun süre bulunması ve bu görevi başka bir görevlinin yürütmüş olması hususu, davacıdan kaynaklanan bir neden olmaksızın görevinin değiştirildiğini göstermektedir.

Davacı, 19.4.2004 tarihinde atandığı görevi yerine getirmemiş, yetersiz kalmış, başarısız olmuş değildir; başka sakıncalı tutum ve davranışı da ileri sürülmemiş, idarece yapılan bir görevlendirme nedeniyle asli görevinin kendisine yaptırılmamış olması işleme gerekçe alınmıştır. Bu husus ise, yukarıdaki açıklamaların ışığında işlemin hukuki nedenini sakatlayıcı nitelikte olup davacı nın Araştırma ve Eğitim Genel Müdür Yardımcılığı görevinden alınarak Bakanlık Müşavirliği'ne atanması ve yerine ...'nın atanması yolundaki dava konusu işlemde hukuka uyarlık, davanın reddi yolundaki Mahkeme kararında ise hukuki isabet görülmemiştir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kabulüyle Ankara 3. İdare Mahkemesi'nce verilen 20.2.2009 günlü, E:2008/l 216, K:2009/174 sayılı kararın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin l/b fıkrası uyarınca bozulmasına, aynı maddenin 3622 sayılı Kanunla değişik 3. fıkrası gereğince ve yukarıda belirtilen hususlar da gözetilerek yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın adı geçen Mahkeme'ye gönderilmesine, 13.12.2011 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.